



Fakulteten för samhälls- och livskunskaper
(Didaktik)

Annica Andréasson

– Det är mycket pyssel
en studie av föräldrars syn på
fritidshemsverksamheten

- It´s a lot of crafts
A study of parants vision of the youth recreation center

Examensarbete 15 hp
Lärarprogrammet

Datum: 12-06-08
Handledare: Mats Nilsson

Sammandrag

Fritidshemmet har till uppdrag att skapa en meningsfull fritid för eleven efter skoldagens slut. Fritidshemmet skall dessutom vara ett komplement till skolan så att föräldrarna kan yrkesarbeta eller studera på heltid. Föräldrar lämnar över ansvaret för sina barn till pedagoger under större delen av vardagen, men vet föräldrarna om vad deras barns vardag på fritids består av? Denna studie syftar till att skapa en uppfattning om vad föräldrar har för syn på fritidshemsverksamheten. Anser föräldrar att eleverna lär sig något på fritids? Har föräldrar en förståelse för vad fritids har för uppdrag och vad eleverna lär sig på fritids? För att få en insyn i hur föräldrar tänker kring dess frågor har en enkätundersökning samt en intervju gjorts. För att skapa en bredare samhällssyn återges även fritidshemmet och föräldrasamverkan i ett historiskt perspektiv genom litteraturstudie. Studien visade på samma resultat som många föregående studier gjort, att föräldrar har generellt en god syn på fritids men att de anser att förbättringar kan göras för att skapa en välfungerande fritid för eleverna.

Nyckelord: Föräldrasamverkan, fritidshem, skolbarnomsorg, föräldrarsynen på fritids

Abstract

The youth recreation center have in Sweden a responsibility to create a leisure whit substance for the students after school. The youth recreation center is ment to be a komplement to the school so parants can work or study full time. The parents leave the resposibility of their children in the hands of teatchers for a large part of the day, but do they know what the childrens time at the youth recreation center is filled with? The purpose of this study is to try to describe and look in to how parents view at the youth recreation center. Does parents agree to that the students learn at the recreation center? Does the parents know about the youth recreation center assignments? And what the students learn there? A survey was done to get an insight to what parents thinks in this questions. There was also an interview done with a parent. The history of youth recreation center and parental interaction has also been presented to create a deeper understanding of the soceity through time. The study showed the same result that earlier studys has shown, that parents have overall good insight to the youth recreation center. But there is room for improvement to make weel functioning leisur time för the students.

Keywords: Parentcontact, youth recreation center, parents vision of youth recreation center.

Innehållsförteckning

1 Inledning

1.1 Bakgrund.....	5
1.2 Syfte.....	6
1.3 Frågeställning.....	6

2 Metod

2.1 Urval.....	8
2.2 Avgränsningar och definitioner.....	8
2.3 Genomförande.....	8
2.4 Validitet och reliabilitet.....	9
2.5 Etiska överväganden.....	10

3 Forskning och litteraturgenomgång

3.1 Socialisation.....	11
3.2 Fritids i ett historiskt perspektiv.....	11
3.3 Föräldrasamverkan i historiskt perspektiv.....	12
3.4 Tidigare forskning.....	13

4 Resultat och analys

4.1 Resultat av enkäter.....	15
4.2 Resultat av intervju.....	17
4.3 Analys.....	19

5 Slutdiskussion.....

24

Referenslista

Litteratur.....	26
Nätverksadresser.....	26
Bilaga 1.....	28

1 Inledning

Avsikten med den här studien är att få en inblick i hur föräldrar upplever fritidsverksamheten. Finns det en förståelse för den pedagogiska verksamheten som sker på fritidshemmen eller ser man enbart tillgången till fritidshem som en nödvändighet på grund av arbete? Då deras barn inte klarar sig hemma ensamma utan tillsyn. Enligt Normans artikel som Skolverket publicerat ställer föräldrar för låga krav på fritidshemmen, vilket beror på en omedvetenhet som finns hos föräldrarna (Norman, 2010), kan det finnas en historiskförklaring till detta? Ställer föräldrar inga eller för låga krav på fritidshemmen för att de inte vet att de borde göra det eller beror det på att de enbart ser verksamheten som endast omsorg? Har föräldrar kunskap om att fritidshemsverksamheten har en läroplan att följa?

1.1 Bakgrund

Fritidshemmet eller skolbarnomsorgen har till uppdrag att ge en stimulerande fritid till de elever som inte klarar sig hemma på egen hand när deras föräldrar arbetar eller studerar. Fritids skall bidra till goda uppväxtvillkor genom att möjliggöra och stimulera elevers utveckling och lärande, men även bistå föräldrar med omsorg för att de ska kunna förena föräldraskap med förvärvsarbete (Skolverket, 2011b). För att eleverna ska få en meningsfull fritid måste miljön vara trygg, rolig och stimulerande, där lek, skapande och fysisk aktivitet måste få ett stort utrymme. Fritidsverksamheten skall formars utifrån elevernas ålder, mognad, behov, intressen och erfarenheter, vilket gör att verksamheten kan se olika ut beroende på vilka elever som går där (Skolverket, 2010:7). Fritidshemmet kompletterar skolan genom att ta emot eleverna när skolan inte är öppen samt genom att delvis ge eleverna andra erfarenheter och kunskaper än de som de normalt får i skolan (Skolverket, 2011b). Enligt läroplanen som fritids jobbar utifrån skall läraren på fritids samarbeta med hemmen kring elevernas fostran och även förklara skolans normer och regler som ligger till grund för arbetet och samarbetet (Skolverket, 2011a:13). Vidare står det att skolan och vårdnadshavarna har ett gemensamt ansvar för elevens skolgång samt att de skall skapa de bästa förutsättningarna för barn och ungdomars utveckling och lärande (Skolverket, 2011a:16). Det finns inte så mycket skrivet om föräldrars syn på fritids, det som finns är riktat mot förskolan och det man säger är att det är oerhört viktigt att arbeta på kontakten med föräldrarna dels för att det är skrivet i

läroplanen att lärare skall göra det men också för att utveckla verksamheten. Det är genom föräldrars syn vi får reda på hur attraktiv verksamheten är. Kan synen på fritids ha att göra med att fritidspedagogen inte känner sig fullt ut accepterad i skolan, fritidspedagogen är ett komplement till skolan, inte en samverkanspartner utan något extra. Kärrby (2000:140) anser att fritidspedagogens kompetens inte tas tillvara utan att man är ett komplement till skolläraren. Enligt Lgr11 (Skolverket, 2011a:11) skall alla elever få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i verksamheten. Detta gäller även för fritidshemmen som har stora möjligheter att utforma sin verksamhet utifrån dessa perspektiv.

1.2 Syfte

Syftet med denna studie är att ta reda på hur föräldrar upplever och ser på fritidshemmens verksamhet. Samt att se vad föräldrar har för förväntningar på den pedagogiska verksamheten. Vill med studien ta reda på om föräldrar har insyn i vad fritidsverksamheten står för. Vill även ta reda på vad föräldrarna anser att deras barn lär sig i verksamheten, eller anser föräldrarna att de leker bara.

1.3 Frågeställningar

- Vad har föräldrar för förväntningar på fritidsverksamheten?
- Är föräldrar medvetna om den pedagogiska verksamhet fritids är?
- Vad anser föräldrar att eleverna lär sig på fritids?

2 Metod

För att besvara frågeställningarna används empiriskt material i form av en kvantitativ enkätundersökning samt för att få en ytterligare dimension har även en kvalitativ intervju gjorts med en förälder som genom sina barn har flera års erfarenhet av fritidsverksamhet. Enkätundersökningen och intervjun gjordes på två olika skolor, i två olika kommuner, för att få en bredare syn på fritidshemsverksamhet i allmänhet.

Metoderna som används i denna studie är både kvantitativ enkätundersökning (bilaga 1) samt en kvalitativ intervju. En kvantitativstudie görs för att lättare kunna göra generaliseringar utav en mindre grupp och kvalitativa studier passar bra när man vill tränga in mer på djupet (Eliasson, 2010:21). Dessa metoder är båda lämpliga för studien för att kunna skapa en helhetsbild av syfte och frågeställning, då det är individernas egna uppfattning kring fritidshemmets verksamhet som fokus ligger på. Genom en kvantitativ enkätundersökning skapas en bredare bild och för att komplettera resultaten har även en kvalitativ intervju gjorts, detta för att få en mer ingående blick i föräldrarsynen på fritidshemverksamheten. Kvantitativ metod används mycket för att skapa sig en uppfattning om större grupperns inställning (Eliasson, 2010:30). Den kvalitativa metoden är flexibel och den största fördelen är att man kan anpassa den beroende på hur undersökningen utvecklar sig samt att den fungerar bra tillsammans med andra metoder (Eliasson, 2010:27).

Enkäten utarbetades med frågor som skulle komma till hjälp för att besvara frågan om hur föräldrar ser på fritids. Frågorna som är med i enkäten ger en bild av föräldern som svarar och dennes syn på fritids och dess verksamhet. I enkäten benämns eleverna som barn och detta gjordes för att göra det mer personligt för föräldern när den svarar på frågorna. Det svåra med att välja att använda sig av enkäter är att man inte kan veta i förväg hur många som kommer att vara behjälpliga med att svara. Dessutom kan det vara så att de svar man inte får är de som hade varit intressanta i frågan.

Utifrån svaren av enkäterna samt intervjun görs en analys som baseras på det frågeformulär som användes både i enkäten samt intervjun. I denna analys jämförs och tolkas de olika svaren som getts. Efter denna analys följer en diskussion kring frågor och svar som rör föräldrasamverkan och skola.

2.1 Urval

I denna studie gjordes urvalet till enkätundersökningen genom egna arbetslivskontakter med en skola och frågade rektorn där om jag fick möjligheten att använda mig av deras fritidsföräldrar samt elevernas loggbok. Enkätundersökningen skickades till varje hushåll (74 st) som har ett eller flera av sina barn på den utvalda skolan. Val av förälder för en djupintervju gjordes genom kontakter på en annan skola än den som enkätundersökningen gjordes på. Genom att använda två olika skolor i olika kommuner kan man få en bredare bild av synen på fritids. Samtidigt som detta även kan verka som en nackdel att intervjun inte går att använda fullt ut för att stötta upp resultatet av enkäterna just för att det är på två olika skolor där de arbetar helt olika.

2.2 Avgränsningar och definitioner

Skolan, där enkätundersökningen gjordes, valdes på grund av mina egna arbetslivskontakter. I samråd med handledare avgjordes att lämna ut enkäter till en skola skulle vara tillräcklig för denna studie, för att stärka upp enkätundersökningen beslutades att även göra en djupintervju. I studien kommer barnen att benämnas som elev då detta är det vedertagna inom skolans värld. Informanterna det vill säga föräldrarna som har svarat på enkäterna kommer att i studien benämnas med just föräldrarna. Informanten som intervjuades kommer att benämnas som föräldern. I dagligt tal används fritids istället för fritidshem, av denna anledning kommer fritids att användas.

2.3 Genomförande

Litteratur valdes för att skapa en grundförståelse kring föräldrars insyn och förståelse för den pedagogiska verksamheten som sker på fritidshemmen, både ur ett historiskt och nutida perspektiv. Det var frågeställningen hur är föräldrasyner på fritids som drev arbetet med studien och framarbetandet av litteratur samt frågor på enkäten och djupintervju. De frågor som togs upp i enkäten samt intervjun arbetades fram med tanken att de skulle vara öppna frågor, detta för att ge informanterna möjlighet att svara med sina egna ord samt kunna själv välja vad man ville ta upp som man ansåg viktigt för att kunna besvara frågan. Dock finns det

risk för feltolkning när man använder sig av öppna frågor i en kvantitativ undersökning, detta då det vid kategorisering av svaren blir aktuellt med tolkning av alla svar (Eliasson, 2010:37). Jag ser dock denna risk som liten i denna studie då svaren till många frågor kom i punktform.

Det finns inte så mycket litteratur i detta ämne och den som finns är oftast utarbetad med förskolan i fokus. På grund av detta såg jag det som ett måste att skaffa mig min egen primärdata, data som man själv samlar in och analyserar (Eliasson, 2010:24). Den litteratur som finns och behandlar föräldrakontakten i skola är riktad till skolan specifikt, självklart har denna litteratur använts för att kunna dra slutsatser kring föräldrars allmänna syn på och vilja att engagera sig i sina barns skola. Enkäterna lämnades ut via elevernas loggbok, kontaktbok där kommunikation kan ske mellan skola och hemmet. Enkäten gavs i ett kuvert med ett brev där jag presenterade mig och i vilken avsikt denna enkät efterfrågades. Återlämnandet av enkäten skedde också i loggboken, fast då i det igenklistrade kuvertet, detta för att respondenterna skulle känna att det bara är jag som kan ta del av deras svar. Av 74 utskickade enkäter kom 29 tillbaka. Den kvalitativa intervjun genomfördes med strukturerade frågor men ändå som ett samtal kring fritidshem, dess verksamhet och omsorgen de ger. Intervjun började med att respondenten informerades om dess anonymitet genom hela studien samt att jag kom att göra anteckningar om det som sades. Efter insamlande av information och intervju sammanställdes materialet. I analysen av informationen förenklas och tolkas informationen samt att man gör det lättare för läsaren att förstå vad man har kommit fram till (Eliasson, 2010:148).

2.4 Validitet och reliabilitet

Validiteten av denna studie är beroende av hur undersökningen har mätt det som studien vill ta reda på (Eliasson, 2010:16). Jag anser att verkligheten är i ständig förändring och att varje individ konstruerar och upplever sin egen verklighet. Så det är individernas egen konstruktion av deras verklighet som kommer att tolkas i denna studie. Då frågorna som har ställts har ett individperspektiv, är det individernas konstruktion av deras verklighet man får inblick i. Reliabiliteten i studien är låg. Av studiens resultat kan man inte generalisera vad föräldrar i allmänhet anser om fritidsverksamheten, då den enbart ger en liten inblick i hur 29 av 74 respondenter tycker om fritids. Dessutom sänks reliabiliteten eftersom undersökningen troligtvis inte skulle ge samma resultat om man skulle göra om den (Eliasson, 2010:14).

2.5 Etiska överväganden

Jag har övervägt hur jag skall ställa mig till igenkännande information kring respondenterna och valde därför att använda mig av anonyma enkäter för att ge de som svarar en större frihet att tala fritt, men även för att inte själv låta mina uppfattningar om de svarande påverka min tolkning av deras svar. I studien kommer inte heller skolans namn eller andra igenkännande faktorer att användas.

3 Forskning och litteraturgenomgång

3.1 Socialisationen

Socialisation är när nya medlemmar av ett samhälle lär sig den livsstil som tillhör detta samhälle. Socialisationen är dock inte någon kulturell programmering där individen passivt bara absorberar den påverkan hon utsätts för. Individens behov och krav påverkar beteendet hos den som lär ut samhällets livsstil. Vidare beskrivs att socialisationen är en livslång process som formar individens beteende utifrån det sociala samspelet. Socialisationen gör det möjligt för individen att utveckla sina förmågor, lära sig saker och ting samt anpassa sig efter omgivningen. Under livet träffar man på och ingår i många grupper och sociala sammanhang där socialisationen äger rum, dessa kallas för socialisationsagenter. Under socialisationsprocessen sker individens identitetsutveckling där individen skapar sig en uppfattning om vilka de själva är och vad som är viktigt och meningsfullt för dem. Genom socialisationen lär sig eleven förstå och anta olika sociala roller för att klara den ständiga samspeletsprocessen som sker i de olika sociala kontexter eleven ingår i (Giddens, 2001:42-43).

3.2 Fritidshemmet i ett historiskt perspektiv

Fritidshemmen tog sin början i slutet av 1800-talet. I spåren av industrialiseringen bildades arbetsstugorna. Detta sågs som samhällets hjälp till de fattig där båda föräldrarna var tvungna att förvärvsarbete. När föräldrarna och de äldre syskonen arbetade hade de mindre barnen ingenstans att ta vägen och arbetsstugorna blev till för att motverka att dessa barn drev omkring (Flising, Fredriksson & Lund, 1996:19). I arbetsstugorna skulle barnen socialiseras in i arbete och läras arbetsglädje, ordning, flit och sparsamhet samt grundläggande kunskaper i praktiskt arbete (Skolverket, 2000a:30). Initiativet till arbetsstugorna togs av Anna Hierta-Retzius och drevs till en början i privat regi, men redan från början fanns kyrkan och kommunen med och bestämde. Så småningom övergick arbetsstugan i samhällets regi. Senare under 1930-40-talet när åtta timmars regeln samt semesterrätten hade införts förändrades även arbetsstugorna och blev nu istället eftermiddagshem. Dessa var nu i regi av barnavårdsnämnden och socialstyrelsen. Nu byttes också inriktning det var inte längre socialisationen in till arbete som var det viktigaste utan nu skulle barnen ges möjlighet till sysselsättning (Skolverket, 2000a:32). Under 1950 och 60-talet krävde arbetsmarknaden att

fler kvinnor förvärvsarbetade och nyckelbarnen blev ett problem. År 1968 gjordes en barnstugeutredning som resulterade i utvidgade fritidshem som skulle ta emot barn i området i öppen verksamhet samt ha en heldagsomsorg för inskrivna barn (Skolverket, 2000a:33). I slutet av 1980-talet beskrev Socialstyrelsen fritidshemmet som ett komplement till hemmet samt till barnets sociala och kulturella miljö. Fritidshemmet skulle ge en god omsorg förenat med pedagogisk verksamhet. År 1995 ändrades socialtjänstlagen och då även definitionen av fritidshemmet, till att vara en del av skolbarnsomsorgen, som har till uppgift att komplettera skolan samt erbjuda barn en meningsfull fritid och stöd i utvecklingen (Skolverket, 2000b:9). Fritidshemmen styrs idag av skollagen och använder sig av Skolverkets läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr11) för att planera sin verksamhet. Fritidshemmet har till uppgift att tillsammans med hemmet främja elevers utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer (Skolverket, 2011:9).

3.3 Föräldrasamverkan i ett historiskperspektiv

Under 1800-talet levde de flesta familjer på landet i självhushåll, man producerade i stort sett det man behövde. Socialisationen för barnen skedde automatiskt när de såg sina föräldrar arbeta på gården och de själva fick hjälpa till (Flising, Fredriksson & Lund, 1996:19). Läraren såg som en maktperson, någon man såg upp till mycket i samhället. Föräldrarnas roll var att få läxorna gjorda och ordna matlåda (Flising, Fredriksson & Lund, 1996:9). Relationen mellan skolan och föräldrars grad av samverkan speglas i hur samhället ser ut i övrigt. År 1842 kom folkskolestadgan som innebar att alla socknar skulle ordna lokaler och anställa lärare. Folkskolestadgan reglerade hur och vad barnen skulle lära sig, hemmet skulle stå för en del såsom läs- och skrivundervisningen. Kyrkan hade makten och skulle stå för övrig kunskap som ansågs lämplig för att bli en duglig samhällsmedborgare (Flising, Fredriksson & Lund, 1996:51-52). Redan för 100 år sedan sågs föräldramöten som den kanal man behövde för att nå föräldrar och få dem att se vad skolan innebar. Under industrialiseringen krävdes mer allmän utbildad arbetskraft och kraven ledde till 1919 års undervisningsplan samt 1921 års folkskolestadga där fler ämnen fick plats (Flising, Fredriksson & Lund, 1996:56). Industrialiseringen ledde till att människorna arbetade inom fler yrkesgrenar än tidigare och man behövde inte följa i sin fars fotspår. Kunnandet kunde därför inte förmedlas mellan förälder och barn direkt, därav behovet av skolan (Giddens, 2001:416). Kontakten mellan skola och hemmet var minimal, det var en klar uppdelning. Hemmet stod för uppfostran och

skolan/läraren stod för kunskapen (Flising, Fredriksson & Lund, 1996:56). I byarna kände läraren föräldrarna men i ock med urbaniseringen, när fler och fler flyttade in till staden, blev det mer opersonligt och många föräldrar hade aldrig någon kontakt med skolan och läraren. Skolan genomgick många olika reformer under 1940-1980-talet där frågan om föräldrars delaktighet och inflytande har diskuterats (Flising, Fredriksson & Lund, 1996:61). Det har diskuterats hur skolan skall få föräldrar att engagera sig. Enligt Lgr11 skall skolan och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar för elevernas skolgång skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barns och ungdomars utveckling och lärande (Skolverket, 2011:16). Detta kan enbart ske om det finns ett samarbete mellan skola och hemmet. Skolans viktigaste samarbetspartners är föräldrarna (Kimber, 2009:5). Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan (Skolverket, 2011:8).

3.4 Tidigare forskning

Det finns inte mycket forskning kring föräldrars syn på fritidshemsverksamheten. Forskning kring fritidshem generellt visar att mellan åren 1980-2007 har det skrivits 17 avhandlingar med fokus på fritidshem (fritidspedagogik.se).

Skolinspektionen gjorde 2010 en kvalitetgranskning av fritidshemmet, i studien granskades 77 olika fritidshem i 17 olika kommuner. Vid inspektionen gjordes intervjuer med ledningen för fritidshemmen samt representanter från elever, personal och föräldrar. Denna studie visade att fritidshemmen skulle i mycket högre grad kunna arbeta för att stimulera elevers lärande och utveckling. Vidare visade studien på att verksamheten utfördes på rutin och oplanerat, personalen lade sin kraft på skolans verksamhet under dagen vilket resulterade i att fritidsverksamheten på eftermiddagarna blev lidande. Rektorer och övrig personal på skolorna behövde bli mer införstådda i vad fritidshemmet har för uppdrag. Eleverna behövde mer stöd och större variation för att utmana deras tänkande i identitetsfrågor men även att skapa förutsättningar för att utveckla deras kunskaper. Dessutom var flera fritidshem dåliga på att anpassa sin verksamhet till den elevgrupp man hade just då (Skolinspektionen, 2010).

Skolverket gjorde 2000 kvalitetsstudien, *Finns fritids?*, genom en intervju och enkätundersökning med personal, elever och föräldrar. Denna studie var en fortsättning på arbetet att utreda vad neddragningar och integrationen mellan skola och fritids gjorde för kvalitén på fritidsverksamheten (Skolverket, 2000b). Studien visade bland annat på att pedagogerna inte aktivt erbjuder aktiviteter som utvecklar och breddar elevernas kunskaper och att föräldrarnas bild av vad eleverna gjorde på fritids var mycket pyssel. Studien visade på att behovet av mer personal för att minska barngrupperna och då kunna ge möjlighet till att få göra aktiviteter i mindre grupper (Skolverket, 2000b).

En rapport på Skolverket.se (2012) visar att elevantalet har under den senaste tioårsperioden ökat med 18 % samtidigt som antalet fritidshem minskat med 4 %. Dessa siffror resulterar i att elevgrupperna blir större på fritidshemmen trots detta anställs det inte fler lärare. Från 1990 och fram till idag har antalet inskrivna elever per anställd ökat med nästan fem elever. Tidigare beräknades personaltäthet genom att dividera antalet elever med antalet årsarbetare det vill säga att man har räknat ut hur många heltidstjänster som finns och delat dessa med antalet elever. Nu beräknar man personaltäthet genom att dela antalet elever med antalet anställda oavsett hur stor den tjänsten är (Skolverket, 2012).

4 Resultat och analys

4.1 Resultat av enkäter

Av de 74 stycken enkäter som skickades ut kom 29 stycken tillbaka. Av dessa var det två som besvarades av pappan och resterande var det mammor som besvarat. Svaren ligger till grund för följande sammanställning. Kommer att gå igenom resultaten fråga för fråga.

Anser du att barnen lär sig något på fritids? Om ja, vad anser du att de lär sig? Om nej, varför anser du att de inte gör det?

Av de 29 svarande var det 23 som svarade att eleverna lär sig något på fritids och fyra svarade att de inte lär sig något. En svarade att de inte vet om eleverna lär sig något samt en enkät var blank på denna fråga.

Vad är det föräldrarna anser att eleverna lär sig på fritids då? De flesta svaren var att de lär sig det sociala samspelet, kontakt med andra människor, både vuxna och elever. Av de 23 som ansåg att eleverna lär sig något var det 16 stycken svarade att de lär sig socialt spel. I det sociala samspelet ansåg föräldrarna att eleverna lär sig konflikthantering samt att vara aktiv i olika gruppkonstellationer. Av de 23, som ansåg att eleverna lär sig något, var det nio stycken som angav konflikthantering som en lärdom på fritids. Eleverna lär sig att kunna hantera och verka i olika typer av grupper. Dessutom lär de sig turtagning på fritids då de leker och spelar tillsammans. Det var sex föräldrar som ansåg att eleverna även lär sig motorik på fritids, både grov- och finmotorik. Det är genom lekar, både egna och vuxen ledda, som de lär sig grovmotorik. Dessa lekar och aktiviteter sker både inom- och utomhus. Finmotoriken övar eleverna genom olika typer av pyssel samt genom att spela och rita. Fyra av de sex ansåg att motorik var en viktig sak eleverna lär sig på fritids. Två av de 23 svarande ansåg att eleverna lär sig en hel del på fritids, men vet inte vad. De ansåg sig säkra på att eleverna lär sig något på fritids men att de upplever sig ha för dålig insikt i verksamheten för att veta vad.

Varför lär sig eleverna inget på fritids? Hur resonerar då de föräldrar som inte anser att eleverna lär sig något på fritids. Alla fyra som svarade att eleverna inte lär sig något på fritids ansåg att största orsaken var att det är för stora elevgrupper på fritids. Dessutom ansåg de att variationen av åldrarna i grupperna var för stor, att det leder till att verksamheten inte kan

anpassa sig till alla åldrar. De svarande ansåg även att det bara leks och pysslas på fritids och att man då inte lär sig något. Två av de fyra som svarade att de inte ansåg att eleverna lärde sig något på fritids efterfrågade läxläsning på fritids. En kritisk röst av de svarande ansåg att personalgruppen upplevdes trött och oengagerad. Denne förälder ansåg att personalens avsaknad av arbetsglädje var en stor orsak till att eleverna inte lär sig något.

Hur upplever du kontakten med fritids? Vad är det viktigaste i kontakten med fritids?

Av alla 29 svarande var det bara en som inte ansåg att kontakten med fritids är bra och detta på grund av att eleven i fråga åker buss till och från fritids så föräldrarna har stort sett ingen direkt kontakt med lärarna på fritids.

De flesta av föräldrarna som svarade ansåg att det viktigaste i kontakten med fritids är loggboken, där både föräldrar och fritids kan föra en kommunikation. En del av föräldrarna upplever dock loggboken som opersonlig. I själva kontakten anser föräldrarna att känna förtroende och få ett bra bemötande är av stor vikt för att ha en bra kontakt. Dessutom är det även viktigt att känna tillit och trygghet med dem som ansvarar för ens barns fritidstid. Förutom detta anser föräldrarna att det är mycket viktigt att lärarna på fritids lyssnar både på föräldrar och elever, samt att det finns en tydlighet i kommunikationen, att det inte finns rum för missförstånd. Föräldrar anser att tillgängligheten till lärarna på fritids är viktig, att de har tid för frågor och samtal. Det föräldrarna känner att de främst vill få ut utav kontakten med fritids är hur deras barn har det under dagarna på fritids samt hur de fungerar i grupp.

Vilken uppfattning har du om vad barnen gör på fritids under dagarna?

Föräldrarnas åsikt om vad eleverna gör på fritids var mycket lika. De anser att eleverna leker både inne och ute samt att de har gymna och andra vuxen ledda aktiviteter. Inomhus så pysslas och bakas det, utomhus spelas det fotboll och leks. Utöver dessa svar var det vanliga svar att de har roligt samt att de är utomhus. Det var också vissa svar som kom enstaka gånger såsom; att de springer runt och brötar och att de gör olika utflykter. Dessutom anser någon förälder att eleverna ges chans att göra aktiviteter som inte kan erbjudas hemma samt att eleverna får möjlighet till vuxenkontakt till andra vuxna än föräldrarna. Två svarade att de inte vet vad eleverna gör på fritids och att de har dålig insikt i vad fritids uppdrag är. Några svar var mer ospecificerade som att eleverna gör bra saker på fritids samt att föräldern vet

bara det eleven berättar, vilket i detta fall inte upplevdes som speciellt mycket. Ett av svaren var att fritids gör allt helt enkelt.

Ange de två/tre viktigaste orsakerna till att ditt barn är på fritids?

Av de 29 som svarat på enkäten är det 26 stycken som anger att deras arbete är största orsaken till att deras barn är på fritids. Att eleven har möjlighet till att vara på fritids ger en trygghet för föräldrarna när de är på sina arbeten. Flera föräldrar menar att eleven är på fritids för att ha en meningsfull social miljö efter skoldagen, men föräldrarna anger även orsaker som att det inte är några andra kompisar hemma. Utöver omsorgen och tryggheten för eleven då föräldrarna arbetar angavs även att eleven inte klarar sig på egen hand hemma och att de är på fritids för att utveckla nya färdigheter.

Vid vilken ålder anser du att barn skall sluta vid fritids? Varför just den åldern?

Det klart övervägande svar var att det beror på elevens mognad när det är dags att sluta på fritids. Den ålder som angavs flest gånger är 10-12 år. Det är den här åldern som de flesta anser att eleven kan vara mogen. Det beror enligt föräldrarna också på hur det ser ut hemma om det är någon annan hemma såsom äldre syskon. Dessutom beror det på hur lång tid det handlar om samt hur man tar sig hem. När eleven själv vill sluta är också en övervägande faktor. En del svarade att de inte vet när det är dags att sluta och då berodde detta på att det var deras första barn på fritids, så de inte har en uppfattning om i vilken ålder som barnen kan vara mogna för det ansvaret.

4.2 Resultat av intervju

Intervjun genomfördes hemma hos informanten. Frågorna var de samma som i enkäten (bilaga 1) men vid intervjutillfället fanns chansen till att ställa fördjupande frågor kring de svar som gavs. Informanten är en mamma till två barn och har tre års erfarenhet av fritids. Även här kommer jag att bearbeta en fråga i taget. Svaren återges inte ordagrant utan här är det kärnan i svaret som gestaltas. Det är informantens åsikter som speglas i redovisningen.

Anser du att barnen lär sig något på fritids?

- *Ja, det gör dom. Dom lär sig hur man skall vara mot varandra.*

Det är den erfarenhet föräldern har av de barn som finns runt henne, barnens kompisar. Föräldern berättar om när man till exempel har barnkalas, när det är fler barn med som man kanske inte träffas så ofta annars och hur alla barn fostrar varandra. Att de till exempel säger till varandra om det är någon orättvisa eller om någon säger något dumt. Föräldern anser att eleverna lär sig att alla får vara med, att man skall vara snäll mot varandra.

- *Sen lär dom sig också hur man är i grupp – det är en livslärdom.*

Allt kommer att kretsa kring grupper i livet. Föräldern menar att eleverna senare i livet kommer att vara indelade i olika grupper och att man då måste ha en kunskap i hur man fungerar i olika konstellationer. Föräldern menar att denna kunskap får eleverna till sig på fritids där de kan prova sig fram i olika typer av grupper. Vidare anser föräldern att normen i samhället är att alla elever skall vara på fritids. Det finns inga andra barn som är hemma längre utan alla är kvar på fritids och det är där dom skall vara för att ha några att leka med. Utom den sociala biten lär sig eleverna praktiska saker såsom att sy och virka och enligt föräldern är det bra att de får möjlighet att prova på sådant som de kanske inte kan göra hemma.

Hur upplever du kontakten med fritids?

- *Om det är något jag vill så är det lätt att få tag på fritidspedagogen. På vårt fritids är det bara en pedagog som jobbar där och hon har 17 barn. Man kan prata med henne, det är inte flera olika som jobbar där, hon är alltid där.*

Vad är det viktigaste i kontakten med fritids?

- *Att dom är trevliga mot barnen är det viktigaste, att dom är trevliga mot mig är ju också bra men det är ju barnen som skall vara där hela tiden.*

Dessutom anser föräldern att det är viktigt med kontakten, att de som arbetar är lätta att kontakta samt att man som förälder känner att det går att prata med personalen. Genom att känna denna tillit menar föräldern att man får ett bra bemötande. Genom tilliten skapas en bra

grund i förhållandet att utgå ifrån om det skulle hända något eller om det behövs diskutera några eventuella problem.

Vilken uppfattning har du om vad barnen gör på fritids under dagarna?

- *Leker mycket och pysslar mycket – syr, väver. Det är mycket pyssel.*

Utöver pyssel anser föräldern att eleverna leker många olika lekar både ensamma och tillsammans med personalen. Olika nya lekar men även lekar som föräldern känner igen från sin egen barndom.

Ange de två/tre viktigaste orsakerna till att ditt barn är på fritids?

- *Vi jobbar. Om jag skulle vara arbetslös skulle jag vilja att barnet är på fritids ändå finns ju inget annat att göra. Inte hela dagar men kanske till 15.*

Föräldern menar att så som samhället ser ut idag är det det normala att vara på fritids. Det finns inga andra barn hemma. Vidare anser hon att det är en viktig orsak att barnet trivs. Dessutom är det enligt föräldern bra för eleven att vara på fritids för att socialiseras in i grupptänket som är normen i samhället. Fritids ger också eleverna en stimulerad omgivning samt för att ge eleverna en kontinuitet i vardagen. Föräldrarnas upplevelse är att elever utesluts om de inte får vara med på fritids.

Vid vilken ålder anser du att barn skall sluta vid fritids? Varför just den åldern?

- *Svårt att säga, det är individuellt – beror på barnet.*

Föräldern menar här att det är olika beroende på hur det ser ut i omgivningarna. Till exempel om man har en farlig väg med mycket trafik till och från skolan, när är det okej att låta eleven cykla på den själv. Vidare anser föräldern att det beror också på hur de klarar sig själva samt när de vill klara sig själv.

4.3 Analys

Socialt samspel, var förvånande att så många använde just detta ord. Är det ett modeord eller har man på skolan, där enkätundersökningen gjordes, använt sig av detta ord vid till exempel

föräldramöten? Vad kommer ordet ifrån, är det bara ett finare ord för socialisationen som sker på skolan/fritids? Det sociala samspel som sker på fritids bidrar till elevernas socialisation in i samhället. Genom den socialisation som sker på fritids övas elevernas förmåga att hantera samverkan i olika grupper. Blir det mindre påtagligt att det är fostran som görs på fritids om omskrivningar används? Det är mycket man skulle kunna sätta under socialt samspel, i stort sett allt som görs på fritids är ett samspel på det sociala planet. Fritids har en stor roll i lärandet av det sociala samspelet, vilket kan bero på att lärare i fritidshem kan i mycket större utsträckning enbart fokusera kring det sociala. Läraren i fritidshem kan fokusera på elevens utvecklande av den sociala kompetensen och på att lyfta fram det erfarenhetsbaserade lärandet (Kärrby, 2000:140). Även svaret i intervjun speglar det sociala samspelet, där man skall lära sig att kunna fungera i grupp. Föräldern i intervjun uttryckte att det är den förhärskande normen i samhället att eleverna skall vara på fritids och detta för att socialiseras in i grupptänket som kommer att fortsätta i hela livet. Vi agerar socialisationsagenter genom att lära eleverna hur man fungerar i grupp vilket vi kommer att bli indelade i hela livet – familjen, arbetet, kompisarna osv. Vad händer då med de som inte klarar av det sociala samspelet i skolan, kommer de också att vara utanför grupperna senare i livet?

Motorik är en stor del och viktig del som eleverna lär sig på fritids, stort sett allt eleverna gör på fritids övar deras motorik. Ute på skolgårdarna finns gungor, linbana, balansbana, fotboll, basket alla dessa övar elevernas grovmotorik. Måla, rita, klippa, sy och pärla halsband och pärlplattor övar elevernas finmotorik. Att få möjligheten att skapa sig erfarenheter genom att prova, utforska, tillägna sig samt gestalta olika kunskaper bidrar till en god utveckling för varje elev (Skolverket, 2011a:10). De övningar som eleverna utför under sin vistelse på fritids övar även deras förmåga att fungera i sociala sammanhang. Enligt Lgr11 skall skolan aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att inbegripa vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling (Skolverket, 2011a:12). När de till exempel köar till linbanan tränar eleverna de oskrivna reglerna som gäller vid turtagning, alla väntar på sin tur och man väntar i den ordningen som blev när man kom till linbanan. När någon inte följer dessa regler kan konflikter skapas vilket då övar elevernas konflikthantering. I konflikthantering övas diskussionsförmåga samt förmågan att stå för sin åsikt vilket bidrar till att eleven utvecklar sin språkliga förmåga. Skolan skall tilldela elever de värden som förbereder dem inför att leva och verka i samhället och genom att ges olika möjligheter till samtal och kommunikation får eleven en chans till att utveckla sin språkliga förmåga (Skolverket, 2011a:9).

Svaret att eleverna lär sig en hel del men att föräldern inte kan sätta fingret på vad det är ett bevis på att verksamheten inte har nått ut till alla vad deras uppgift är och vad fritids har att erbjuda eleven. Har man bjudit in till insyn? Kanske har man varit dålig på att visa vad man gör så föräldrarna inte vet vad eleverna erbjuds. Man kan inta sitta och vänta på att någon skall förstå och uppskatta ens insatser (Kärrby, 2000:16). De flesta studier som gjorts i ämnet visar att det är de föräldrar som inte är aktiva i verksamheten som är de läraren främst vill nå (Flising, Fredriksson & Lund, 1996:60, Skolverket, 2000a:105). Det är också viktigt att visa på att föräldrar inte är någon enhetlig grupp. De har alla olika kunskaper och erfarenheter men även deras syn på vad kunskap är och hur man tillägnar sig den varierar. Dessutom finns det stor skillnad på hur man ser på barn och deras uppfostran och utveckling (Flising, Fredriksson & Lund, 1996:15). De som svarat att de inte ansåg att eleverna lärde sig något på fritids efterfrågade läxläsning, kanske är detta en fråga som de tolkat med skolan i tanken, att det man lär sig är en kunskap som man lätt kan visa upp såsom $1+1=2$. Man kanske inte anser att det sociala samspelet är något man aktivt kan lära sig utan något som inpräntas genom samvaro. Dessa svaren är ett bevis på att föräldrar ser olika på vad kunskap är. Att vi alla ser olika på vad det är att lära sig något. Den sociala samvaron som flera föräldrar säger att eleverna lär sig på fritids kanske dessa föräldrar anser är fostran och inte någon kunskap. Av alla svarande var det en förälder som stod ut mest då denne upplevde personalgruppen trött och oengagerad vilket då ansågs vara anledningen till att eleverna inte lär sig något på fritids är i mina ögon en allvarlig sak. Vi som väljer att arbeta med barn/elever har ett stort ansvar och det är viktigt att inte låta de eventuella meningsskiljaktigheterna i personalgruppen gå ut över eleverna. Visst kommer det alltid vara några i personalgruppen som man kommer mindre bra överens med men genom professionalitet så måste man kunna arbeta tillsammans för eleverna.

I kontakten med fritids var det flera som uppgav att loggboken är ett mycket bra instrument att använda sig av för kommunikationen mellan hemmet och fritids. Denna loggbok kan ha en ännu större betydelse då eleverna blir äldre och kanske kan ta sig till och från skolan på egen hand vilket resulterar i att föräldrarna inte kommer till fritids i samma utsträckning som när man lämnar personligen. Kanske är denna bok ett sätt att nå de föräldrar som inte engagerar sig fullt ut i skolan. Genom loggboken kan föräldrar ta del av information utan att ha personlig kontakt med skolan/läraren. Enligt Lgr11 skall skolan samarbeta med hemmen i elevernas fostran och klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet och för

samarbete (Skolverket, 2011a:13). Annat som angavs som viktigt i relationen mellan föräldrar och personalen på fritidshemmet är att känna förtroende och få ett bra bemötande samt att man får tid till samtal. För att skapa en god relation mellan människor är det oerhört viktigt att känna förtroende, även om man som personer kanske inte klickar är det dock viktigt att känna förtroende då man lämnar över sitt barn till denne person.

I enkäten var det två som svarade att de inte vet eller har dålig insikt i vad fritids uppdrag är. Frågan är om de övriga har insikt i vad uppdraget består av eller om det är så att de andra inte heller vet om det men har tolkat frågan annorlunda. Frågan var: Vilken uppfattning har du om vad barnen gör på fritids under dagarna? Kanske hade det blivit fler svar där de inte vet fritidsuppdrag om frågan varit mer konkret såsom; vet du vilket uppdrag fritids har? Frågan var med för att ge en inblick i vad föräldrarna tror att eleverna sysselsätter sig med på fritids. Om det är bara pyssel eller om de kan se vad för olika aktiviteter som erbjuds under dagen. En vidare undersökning skulle kunna vara att se hur många som har insikt i fritids uppdrag.

Att det var omsorgen som efterfrågades var inte ett förvånande resultat, det som var intressant att se var om det var någon som hade en annan syn. Självklart finns fritids för att ge föräldrar möjligheten att arbeta eller studera men om det är så som flera av föräldrarna uttryckte det att om det inte är andra barn hemma kanske den sociala biten skulle vara en större orsak. De flesta föräldrarna var överens om att det är elevens mognad som avgör när man slutar på fritids vilket också är en orsak till att fritids finns, att eleverna inte klarar av att vara själva hemma. Sen även att denna mognad också beror på yttre omständigheter såsom hur man bor och hur man tar sig till och från hemmet. Genom att gå på fritids har eleven möjlighet till att utvecklas i trygghet av vuxnas uppsyn. I Lgr11 står det att varje elev har rätt att i skolan få utvecklas, känna växandets glädje och få erfara den tillfredsställelse som det ger att göra framsteg och övervinna svårigheter (Skolverket, 2011a:10).

I Skolverkets publikation *Finns fritids* (2000b) uttrycks det att föräldrars uppfattning att eleverna erbjuds möjlighet att delta i skapande verksamhet i relativt stor utsträckning. Många av svaren i denna studie visade också på att föräldrarna anser att eleverna pysslar mycket. Frågan är dock om man ser det som en skapande verksamhet eller om man bara ser det som ett tidsfördriv. Har föräldrarna förståelse för vad eleverna kan lära sig på att pyssla, såsom finmotorik och även grunden för det matematiska tänkandet när man till exempel skapar ett mönster på sitt halsband. Kanske är det så att föräldrar inte lägger lika stor vikt på fritids och

vad som görs där jämfört med i skolan. I skolan vet föräldrarna att eleverna skall lära sig något och det de lär sig där är grunden för deras möjligheter att skapa sig en stabil grund att stå på. Men de kanske inte vet om eller ser möjligheterna som ges och lärdomen som finns på fritids.

Forskning.se har 2010 publicerat en samling artiklar kring fritids där en av dessa skriver att kontakten mellan fritidshemmen och föräldrarna beror på utbildningsnivå och social status hos föräldrarna (Olsson, 2010). Vidare står de att lärarnas bemötande även skiljer sig beroende på föräldrars sociala- och utbildningsstatus. Trots att eleverna spenderar mycket av sin tid på fritids ställer föräldrar sällan krav på verksamheten. Beror detta på föräldrars ointresse eller är det skolan som måste bli bättre på att visa vad verksamheten har för mål och möjligheter?

Den fördomen som gav idén till denna studie var att föräldrar inte har så stora krav på eller så god insyn i verksamheten som är på fritids, samt att föräldrar inte har en förståelse för att det är en planerad pedagogisk verksamhet som sker på fritids. Svaren på enkäter och intervju gav synen att föräldrar har en relativt god insyn på vad deras barn gör på fritids men kanske inte så god insyn på vad deras barn skulle kunna göra. Eller vilka krav man kan sätta på verksamheten. Är alla föräldrar medvetna om att fritids har samma läroplan som skolan? Kanske det beror på att man som verksam är dålig på att visa vad man har att erbjuda och vad man har erbjudit. För i slutänden är det ändå eleven själv som väljer vad som görs på fritids.

5 Slutdiskussion

Giddens (2001:42) beskriver socialisationen som en livslång process som kontinuerligt ändrar individens beteende utifrån det sociala samspelet och att socialisationen gör det möjligt för individen att kunna lära och utvecklas. Jag anser att denna förklaring av socialisationen även kan användas som förklaring till vad som sker på fritids. Vi skapar möjligheter för individen att utveckla sina förmågor, vi ger möjlighet till att lära och vår verksamhet bygger på att alla anpassar sig till omgivningen, det vill säga fritidshemsverksamheten.

Vidare anser jag att föräldrar bör ses som kunder, där deras syn på verksamheten är som ett kvitto på hur bra verksamheten fungerar. I läroplanen står det att vi lärare skall tänka i en entreprenörskaps anda och skapa samhällets nya entreprenörer. Då borde vi även utveckla vår verksamhet med de tankarna, se föräldrarna som kunder av vår verksamhet och hur vi kan utveckla den för att vara attraktiva på ”marknaden”. Hur skall vi arbeta för att skapa ett intresse och engagemang hos alla föräldrar. Ställer lärarna i fritidshem för låga krav på sin egen verksamhet? För att få föräldrar att se verksamheten som något annat än omsorg måste vi lärare i fritidshem se det som något mer än omsorg.

Min upplevelse är att många aktiva lärare i fritidshem/fritidspedagoger ser att det är en självklarhet att de skall var i skolan också men hur mycket förlorar fritids på detta? Som lärare/pedagog kanske du är till stor del uttömd på energi när du väl kommer till fritids som egentligen är huvudsysselsättningen. Hur bra blir då den verksamheten om man inte har energi kvar. Har man självinsikten att se om man satsar för mycket av sin energi i skolan istället. Jag upplever att inställningen på fritids ofta är att man gör så gott man kan med tanke på de stora barngrupperna dåliga resurser och så vidare. Men att man intar en sorts offerroll, man jämför sig med skolan för mycket. Stoltheten att arbeta på fritids borde vara det första och om man sen kan ha ett samarbete med skolan är det bra men att det inte är det huvudsakliga och definitivt inte det viktigaste. När man planerar sin tid är det ju bra att man lägger huvuddelen på fritids och det som blir över läggs i skolan, men det är inte bara tiden som skall fördelas så utan även kreativiteten och energin. Frågan är om man klarar av att dra ner på energin i skolan när det är där man är i början av dagen. Det är en självklarhet att fritids hjälper till i skolan, men finns den självklarheten i skolan? Att man hjälper fritids?

Vad står de tomma enkäterna för? Är det dessa som i själva verket är de som enbart ser fritids som omsorg? Kanske är det de föräldrar som inte har besvarat den här enkäten som hade kommit med de mest intressanta svaren. De föräldrar som inte utåt visar sig intresserade av deras barns skola, det kanske är dessa vi skall rikta oss till för att få den bästa verksamheten. Vad är det dessa föräldrar behöver från skolan för att bli aktiva i sina barns lärande? Hur kan man få med föräldrar i verksamheten? Åter igen vet föräldrar utifrån vilket regelverk fritidsverksamheten verkar? Fritids är fri-tid. Men som lärare i fritidshem se sin verksamhet som skolan vad det gäller kontakten med föräldrar. Fritids har oftast en större möjlighet till att skapa en god kontakt då man träffar föräldrarna i större utsträckning vid lämning och hämtning. Att ställa samma "krav" på föräldrarna i form av föräldramöten, utvecklingssamtal, veckobrev. Med fördel kan man använda sig av olika teman inför föräldramöten om man vill locka föräldrarna med något annat än verksamheten. Att på alla sätt som är möjliga få med föräldrarna i verksamheten. Har fritids varit tillräckligt inbjudande? Eller är det även fritids för föräldrarna? Då fritids inte är obligatoriskt för alla elever så kanske föräldrarna också då ser det som att de inte behöver engagera sig. Självklart varierar detta från skola till skola och beroende på hur mycket lärarna på fritids engagerar sig i för att få dit föräldrarna.

Att använda sig av två olika skolor till de två olika metoderna kanske istället för en bredare bild i själva verket ger en felaktig bild, då svaren är utifrån två olika verksamheter. Då intervjun egentligen inte går att använda till att stärka svaren i enkäterna eftersom synen är på två olika skolor. Två skolor som kanske arbetar helt olika i elevgruppen. Denna studie är enbart en liten inblick i vad föräldrar anser om fritidshemsverksamheten. Visserligen kan enkäterna ge svar som också skiljer sig rejält åt då det är förälderns egen uppfattning som skildras. För att få en mer generellt gällande bild skulle man behöva göra undersökningen mycket större kanske i en eller flera kommuner.

Det skulle vara intressant att intervjua föräldrar som inte är så aktiva i sina barns fritids/skola och höra vad de anser om verksamheten. Vad anser de skulle kunna förbättras eller sitter de helt nöjda och det är orsaken till att de inte engagerar sig.

Referenslista

Litteratur

Eliasson, Annika (2010). *Kvantitativ metod från början*. Lund; Studentlitteratur

Flising, Lisbeth & Fredriksson, Gunilla & Lund, Kjell (1996). *Föräldrakontakt*. Stockholm: Informationsförlaget

Giddens, Anthony (2001). *Sociologi*. Lund: Studentlitteratur

Kimber, Birgitta (2009). *Meningsfulla föräldramöten – SET tillsammans med föräldrar och elever*. Malmö: Epago/Gleerups utbildning AB

Skolverket (2011a). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet*. Stockholm: Skolverket

Nätverksadresser

Fritidspedagogik.se (2012-05-22) <http://www.fritidspedagogik.se/index.php?id=77>

Norman, Helena (2010). Föräldrar ställer för låga krav på fritids. Skolverket.se
<http://www.skolverket.se/forskola-och-skola/fritidshem/reportage/foraldrar-staller-for-laga-krav-pa-fritids-1.93236>

Olsson, Carina (2010). *Hur är kontakten mellan fritidshemmet och föräldrarna?* Forskning.se
<http://www.forskning.se/nyheterfakta/teman/fritidshem/tiofragorochsvara/hurarkontaktenmellanfritidshemmetochforaldrarna.5.2ac1d9f612b59a0254b8000883.html>

Skolinspektionen (2010). *Kvalitet i fritidshem*.

<http://skolinspektionen.se/Documents/Kvalitetsgranskning/fritids/sammanfattningt-kvalitet-fritidshem.pdf>

Skolverket (2010). *Ditt barns fritid är viktig*.

http://www.skolverket.se/2.3894/publicerat/2.5006?_xurl=http%3A%2F%2Fwww4.skolverket.se%3A8080%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D2303

Skolverket (2000b). *Finns fritids?* Stockholm: Liber

http://www.skolverket.se/2.3894/publicerat/2.5006?_xurl=http%3A%2F%2Fwww4.skolverket.se%3A8080%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D598

Skolverket (2000a). *Fritidshemmet i forskning och förändring*. Stockholm: Liber

<http://www.skolverket.se/publikationer?id=597>

Skolverket (2012). *Fler elever i fritidshem men färre verksamheter*.

<http://www.skolverket.se/statistik-och-analys/2.1862/2.4329/2.4529/fler-elever-i-fritidshemmen-farre-verksamheter-1.171019>

Skolverket (2011b). *Vad är fritidshem?* [http://www.skolverket.se/forskola-och-](http://www.skolverket.se/forskola-och-skola/fritidshem/vad-ar-fritidshem-1.4220)

[skola/fritidshem/vad-ar-fritidshem-1.4220](http://www.skolverket.se/forskola-och-skola/fritidshem/vad-ar-fritidshem-1.4220)

Fritids – vad gör dom där?

När ni har svarat kan ni lägga det igenklistrade kuvertet i loggboken så får jag detta till mig via fritids.

Jag som svarar på frågorna är: Kvinna

Man

1. Anser du att barnen lär sig något på fritids? Om ja, vad anser du de lär sig? Om nej, varför anser du att de inte gör de?
2. Hur upplever du kontakten med fritids? Vad är det viktigaste i kontakten med fritids?
3. Vilken uppfattning har du om vad barnen gör på fritids under dagarna?
4. Ange de två/tre viktigaste orsakerna till att ditt barn är på fritids?
5. Vid vilken ålder anser du att barn skall sluta vid fritids? Varför just den åldern?